

Інформаційна екологічність як ключова умова інформаційної безпеки: соціологічний аспект

Проданюк Р. І., Класичний приватний університет

Статтю присвячено проблемі визначення базових умов інформаційної екологічності як умови функціональності культурного та соціального порядків. Автором зроблено висновок про те, що дослідження інформаційної екологічності як забезпечення інституційних умов збалансованості смислопродукування та реплікації / ретрансляції логічно приводить до формулювання концепції інформаційної рівноваги як базового чинника інформаційної безпеки та інформаційної екологічності.

Інформаційна безпека, отже, визначається як спроможність соціальних груп та інституцій (смислопродукентів та смислореплікаторів), що здійснюють ціннісне цензурування в культурній системі, забезпечувати баланс між циркулюючою в суспільстві вторинною інформацією (фрагментованим знанням) та ціннісним знанням, яке формує єдину, цілісну, несуперечливу картину культурного та соціального порядку.

Нерівнозначною є роль «первинної» і «вторинної» інформації (від смислопродукентів та реплікаторів / ретрансляторів) в формуванні та підтриманні інформаційної екологічності шляхом налаштування відповідних культурних механізмів. Первинна інформація співпадає із ціннісним знанням, яке відповідає формуванню вищих реєстрів культури і залежить від рівня групової свідомості смислопродукуючих еліт, зокрема представників священства та вищої інтелігенції, яка утворює групове середовище університетів. Отже, провідна (лідерська) роль в забезпеченні інформаційної екологічності належить священству / церкві та інтелігенції / закладам вищої освіти.

Вторинна інформація обертається в сфері середньої освіти та засобів масової інформації. Вона є адаптованою для масового вжитку і соціального сприйняття, оскільки має узгоджуватися як із ціннісним, так і з теоретичним знанням. Вторинна інформація є основою будь-якого освітнього процесу в сегменті середньої освіти та медіапродукентів. Проте її надлишок може порушувати інформаційну екологічність за умови підміни оригінальних ціннісних першоджерел, які є авторизованими в культурній системі, неавторизованим ціннісним субпродуктом імпортованого походження.

Найважливішим висновком даної статті можна вважати положення про необхідність визначення співвідношення різних видів інформації в культурній системі та інформаційному просторі суспільства, проведення заходів, спрямованих на створення оптимальної інформаційної ситуації. Ця оптимальна інформаційна ситуація може бути визначена як стан інформаційної екологічності в культурній системі, коли авторитетність ціннісного знання (його суб'єктів-продукентів та соціальних інституцій) є підкріпленою відповідністю вторинної інформації цьому знанню.

Ключові слова: інформаційна безпека; інформаційна екологія; інформаційна екологічність; смислопродукенти; медіа продукенти

Information ecological as a key condition for information security: the sociological aspect

Prodaniuk R. I., Classic Private University

The article is devoted to the problem of determining the basic conditions of information ecological as a condition of the function of cultural and social order. The author concludes that the study of information ecological as the provision of institutional equilibrium conditions of the production and replication / retransmission logically leads to the formulation of the concept of information equilibrium as the basic factor of information security and environmental information.

The role of «primary» and «secondary» information (from semantics and replicators / repeaters) in shaping and maintaining information ecological compatibility by setting up appropriate cultural mechanisms is unequal. Primary information coincides with the value knowledge that corresponds to the formation of higher cultural registers and depends on the level of the group consciousness of the smith-producing elites, in particular - representatives of the priesthood and the higher intelligentsia, which forms the group environment of the universities. Consequently, the leading (leadership) role in providing information environmental awareness belongs to the priesthood / church and intellectuals / institutions of higher education.

Secondary information revolves around secondary education and the media. It is adapted for mass consumption and social perception, since it must be consistent with both value and theoretical knowledge. Secondary information is the basis of any educational process in the secondary education and medioproducts

segment. However, its surplus may violate environmental information, subject to substitution of original value sources that are authorized in the cultural system, unauthorized value byproducts of imported origin.

Information security, therefore, is defined as the capacity of social groups and institutions (meaning entrepreneurs and smyselereplicators) who carry out valuable censorship in the cultural system, to balance the circular in the society with secondary information (fragmented knowledge) and value knowledge that forms a single, coherent, consistent picture cultural and social order.

The most important conclusion of this article can be considered the position on the need to determine the relationship between different types of information in the cultural system and information space of society, the implementation of measures aimed at creating an optimal information situation. This optimal informational situation can be defined as a state of information ecological in the cultural system, when the credibility of value knowledge (its sub-producers and social institutions) is supported by the correspondence of secondary information to this knowledge.

Keywords: *security; information ecology; information ecology; sensproducers; mediaproducers*

Информационная экологичность как ключевое условие информационной безопасности: социологический аспект

Проданюк Р. И., Классический приватный университет

Статья посвящена проблеме определения базовых условий информационной экологичности как условия функциональности культурного и социального порядков. Автором сделан вывод о том, что исследования информационной экологичности как обеспечение институциональных условий сбалансированности смыслопроизводства и репликации / ретрансляции логично приводит к формулированию концепции информационного равновесия как базового фактора информационной безопасности и информационной экологичности.

Информационная безопасность, следовательно, определяется как способность социальных групп и институтов (смыслопроизводителей и смыслорепликаторов), осуществляющих ценностное цензурирование в культурной системе, обеспечивать баланс между циркулирующей в обществе вторичной информацией (фрагментированным знанием) и ценностным знанием, которое формирует единую, целостную, непротиворечивую картину культурного и социального порядка.

Неравнозначной является роль «первичной» и «вторичной» информации (от смыслопроизводителей и репликаторов / ретрансляторов) в формировании и поддержании информационной экологичности путем настройки соответствующих культурных механизмов. Первичная информация совпадает с ценностным знанием, которое соответствует формированию высших регистров культуры и зависит от уровня группового сознания смыслопроизводящих элит, в частности представителей священства и высшей интеллигенции, которая образует групповую среду университетов. Итак, ведущая (лидерская) роль в обеспечении информационной экологичности принадлежит священнику / церкви и интеллигенции / заведениям высшего образования.

Вторичная информация вращается в сфере среднего образования и средств массовой информации. Она является адаптированной для массового потребления и социального восприятия, поскольку должна согласовываться как с ценностным, так и с теоретическим знанием. Вторичная информация является основой любого образовательного процесса в сегменте среднего образования и медиапроизводителей. Однако ее избыток может нарушать информационную экологичность при подмене оригинальных ценностных первоисточников, которые являются авторизованными в культурной системе, неавторизованным ценностным субпродуктом импортированного происхождения.

Важнейшим выводом данной статьи можно считать положение о необходимости определения соотношения различных видов информации в культурной системе и информационном пространстве общества, проведение мероприятий, направленных на создание оптимальной информационной ситуации. Эта оптимальная информационная ситуация может быть определена как состояние информационной экологичности в культурной системе, когда авторитетность ценностного знания (его субъектов-производителей и социальных институтов) является подкрепленной соответствием вторичной информации этому знанию.

Ключевые слова: *информационная безопасность; информационная экология; информационная экологичность; смыслопроизводители; медиа производители*

Постановка наукової проблеми.

Масштабність і потужність впливу інформаційних чинників на культурну та соціальну системи актуалізують забезпечення інформаційної безпеки в сучасних умовах формування людства як планетарної спільноти. Спроможність еліт суспільства до створення культурних та соціальних фільтрів захисту від інформаційної агресії, забезпечення інформаційної безпеки населення стає їх найважливішим завданням та обов'язковою умовою підтримання інформаційної екологічності.

У другій статті поняття інформаційної безпеки актуалізується в контексті соціо-системологічного аналізу. Сам термін «інформаційна безпека», як вже відзначалося в першій публікації автора, є відносно новим і мало вивченим, особливо в сфері соціології безпеки як галузевої соціології та соціології інформаційної безпеки як її субгалузі. Донині самим поняттям дослідники оперували переважно в технологічному аспекті. При цьому саме поняття інформаційної безпеки змістовно звужувалося до безпеки засобів зв'язку, охорони джерел інформації і військово-політичних завдань щодо забезпечення секретності даних.

Сьогодні інтерпретація поняття інформаційної безпеки принципово змінюється. Інформатизація суспільства актуалізує завдання щодо захисту достовірної соціально-значимої інформації, джерелом якої є культура. При цьому йдеться про вищі культурні реєстри в сучасному суспільстві, які охоплюють духовно-ціннісне знання.

Культуру в даній статті автором розглянуто з точки зору її інформаційної складової (ціннісно-когнітивна інформація) і носіїв цієї інформації, які функціонально мають гарантувати її екологічність. Тут слід особливо відзначити, що носіями цього рівня знань вищого реєстру культурної системи виступають певні соціальні групи та відповідні їм соціальні інституції. Йдеться, зокрема, про такі фундаментальні соціальні групи, як священство, інтелігенція, медіапродюсенти (актори ЗМІ) та відповідні соціальні інституції: церкву, інституції освіти (вищої та середньої) та засоби масової інформації.

Інформаційна безпека, яка реалізується за допомогою різних складників культури, в теоретичній рефлексії та соціальних технологіях часто плутається з інформаційною безпекою культурного метарівня. Йдеться про те, що на тлі захоплення частковими аспектами захисту окремих сегментів інформаційного простору в поле

уваги не потрапляє така системоутворювальна умова забезпечення інформаційної безпеки, як інформаційна екологічність.

Ще одна проблема полягає в тому, що захист об'єктів культури від знищення і руйнування ще не гарантує безпеку збереження в аспекті інформаційної екологічності і уникнення ключових інформаційних загроз: інформаційної фрагментованості, інформаційного спотворення, інформаційного перекручення та інформаційного приховування.

Цілі статті та постановка завдань.

Метою статті є побудова описової характеристики інформаційної екологічності як умови інформаційної безпеки, яка реалізується через ключових суб'єктів культури та кореспондентні соціальні інституції.

Невизначена наукова проблема, якій присвячено статтю. Статтю присвячено проблемі визначення базових умов інформаційної екологічності як умови функціональності культурного та соціального порядків.

Аналіз останніх досліджень та публікацій, у яких започатковано розв'язання наукової проблеми.

Представлена в статті проблема розглядалася побіжно або системно в працях Р. Абдєєва (в контексті філософії інформаційної цивілізації); У. Бека (в аспекті взаємозв'язку між глобалізацією та суспільством інформаційних ризиків); О. Братімовим (в аспекті практик глобалізації); Н. Вінером (формування інформаційно-кібернетичних засад екологічності інформації); О. Івановим (в контексті ролі індустрії освіти в формуванні ціннісного знання); Є. Мітрохіної (інформаційно-психологічні механізми в соціології безпеки); В. Ярочкіна (соціокультурні засади інформаційної безпеки) [2-6; 10].

Вже згадуваний у попередній публікації Р. Мальхотра аналізує поняття «інформаційна екологія» як один із ключових складників концепції сучасного організаційного менеджменту. Автор називає його «управління знаннями», послуговуючись також поняттям «екологія знання».

На думку автора, традиційне уявлення управління знаннями, перш за все, зосереджується на загальній інформації, яка є поверхневою. Екологія знання має здійснювати інтерпретацію знань, використовуючи так звану метаінформацію, логічні зв'язки і відносини, які можуть бути корисними з точки зору адаптації до постійно змінюваного інформаційного середовища [11].

Автором в статті 1 було здійснено первинну інтерпретацію поняття інформаційної екологічності в структурному функціоналізмі в аспекті чотирьох функцій соціальної системи. До класичного переліку чотирьох базових функцій за Парсонсом можна додати функцію збереження історичної ідентичності.

Таким чином, ми отримуємо п'ять ключових рівнів інформаційної екологічності, яким від-

повідають п'ять соціальних груп та соціальних інституцій, які виступають первинними гарантами цієї екологічності. В даній статті методологічним фундаментом авторської концепції є розвинена в працях Ю. Романенка соціо-системологічна версія неофункціоналізму [9, с. 52-111].

У контексті цієї теорії представимо перелік цих груп, інституцій та забезпечуваних ними функцій у вигляді таблиці (див. табл. 1).

Таблиця 1.

Соціальні групи, інституції та їх функції щодо забезпечення інформаційної екологічності на рівні ціннісного знання

Соціальні групи	Інституції	Функції щодо забезпечення інформаційної екологічності на рівні ціннісного знання
1.1. Священство	2.1. Церква	Встановлення морально-етичних критеріїв самозбереження суспільства (морально-етична легітимація інтересів самозбереження соціальної цілісності)
1.2. Інтелігенція 1.2.1. Вища 1.2.2. Середня	2.2. Освіта 2.2.1. Заклади вищої освіти 2.2.2. Заклади середньої освіти	3.2.1. Встановлення історичного образу суспільства 3.2.2. ідеологія (у вигляді впровадження стандартів оцінювання інформації з точки зору її інформаційної безпечності / небезпечності.
1.3. Чиновництво	2.3. Держава 2.3.1. Апарат пропаганди 2.3.2. Політична поліція	3.3.1. Функція інформаційної фільтрації, селекції, стереотипізації 3.3.2. Формалізація морально-етичних критеріїв у вигляді стандартизованих поведінкових приписів (прескрипцій), які уможливають уніфікацію соціальної поведінки.
1. 4. Медіапродуценти	2.2. ЗМІ	3.4. Функція поширення первинної та вторинної інформації

Доцільною для предмету дослідження даної статті є концепція американського футуролога Е. Тоффлера [12, с. 15-66] щодо того, що ключова проблема людства полягає в надлишку інформаційних ресурсів та психологічному перевантаженні. У цьому ж напрямку працює все більш очевидний синдром футурошоку населення планети, який є зумовленим інтенсифікацією міжкультурного обміну та інфляцією знання, яка посилює загальну не-

впевненість планетарної людської спільноти в своєму майбутньому.

У підсумку реальним наслідком швидкого формування глобального суспільства стають інформаційні та телекомунікаційні революції, які не працюють на збільшення інформаційної стабільності та інформаційної екологічності населення планети, але, навпаки, зумовлюють виникнення проблем інформаційних токсинів та вірусів, які деформують внутрішній світ як

окремих людей, так і впливають на психіку цілих спільнот (суспільств).

Виклад основного матеріалу дослідження та обґрунтування отриманих наукових результатів.

Чинниками порушення інформаційної екологічності в суспільстві стають переформатування історичних образів соціуму, розмивання стандартів оцінювання, формування негативно-го ставлення до соціальної моралі; поширення правового нігілізму.

Взагалі у загальній системі інформаційних засобів особливого значення набуває соціальна інформація як засадничий ресурс, який визначає функціонування групоутворень, професійних, вікових та етнічних спільнот, соціальних інститутів та конкретних осіб.

Екологічна соціальна інформація конституюється як єдність ціннісних, теоретичних та емпіричних знань, які дають можливість зазначеним спільнотам та інституціям функціонувати в суспільстві.

Інформаційна екологічність соціальної інформації забезпечується за рахунок того, що:

1) соціальна інформація є інтегративною метасистемою для особистості, соціальних груп, класів, соціальних інституцій та соціуму в цілому, оскільки виконує культуро- та соціально-формуючу функції;

2) соціальна інформація (через вплив на соціальну та індивідуальну свідомість) визначає ідеологічні, соціально-економічні та політичні орієнтації людей в соціумі та міжкультурних комунікаціях;

3) соціальна інформація забезпечує традицію (передання соціального досвіду) від одного покоління людей до іншого;

4) соціальна інформація визначає практичну поведінку людей.

За умов застосування щодо суспільства різноманітних програм інформаційних інтервенцій (інформаційні спецоперації, інформаційні війни тощо) інформаційна екологічність у соціумі порушується шляхом впровадження інвертованих соціальних уявлень про соціальний світ, що дозволяє інтервенту здійснювати подальше маніпулювання як макросуб'єктами соціального управління, так і населенням, перш за все, за рахунок розбалансовування механізмів контрсуґестії.

Здійснення інформаційної агресії та порушення інформаційної екологічності може відбуватися під аранжування гуманістичних гасел (про впровадження демократичних цінностей,

надання економічної допомоги, культурне співробітництво тощо).

Розбалансовування починається через приховане або відкрите імпортування ціннісного знання, яке реалізується через інтелектуальне ядро суспільства, яким є священство та інтелігенція як смислопродукуючі групи.

Наслідками інформаційних інтервенцій буває не лише посилення соціальної сугестивності, навіюваності, схильності до некритичного засвоєння та переробки інформації, але і соціальна деморалізація та втрата ідеологічної сталості, що має згубні наслідки через аномію та поширення девіацій (соціопатій) різноманітної генези. Йдеться про криміналізацію, наркотизацію, алкоголізацію, суїцидальну поведінку.

Ю. Роза характеризує подібне явище як генералізований соціальний макрострес, і автор цієї статті має зазначити, що його можна вважати фоновим чинником порушення інформаційної екологічності та інформаційної безпеки соціуму загалом [7, с. 45-46].

Порушення інформаційної екологічності супроводжує нездатність (послаблену здатність) підтримувати психічне здоров'я населення. Відтворення інформаційних інтервенцій та генералізація (закріплення) їх наслідків через соціальне наслідування призводить до виховання культуропатичних поколінь, представники яких можуть виявляти всі ознаки психопатичних станів, починаючи від стійких фобій і закінчуючи втратою спроможності до соціальної самоорганізації та саморегуляції (соціальна зазомбованість).

Результатом інформаційних інтервенцій та порушення інформаційної екологічності втрачається спроможність суспільства до культурного відтворення та підтримання функціональності систем смислопродукування, на що вказує у своїх працях Ю. Романенко [8-9]. А оскільки подібні інтервенції можуть відбуватися в доволі тривалому часовому проміжку, то тягар програшу від них має міжгенераційне поширення.

Найнебезпечнішими інструментами порушення інформаційної екологічності є засоби інформаційної зброї як найвитонченішого апарату насильства, який дозволяє здійснювати культурне ураження і, за умов зростаючої інтенсивності і витонченості, руйнувати соціальні інститути, порушувати процеси групоутворення, дезорганізувати психічне життя і через зазначене призводити до зростання статистик соматичних захворювань.

В арсеналі соціальних технологій значна підтримка інформаційної екологічності залежить від конфігурацій відцентрових і доцентрових механізмів взаємовідносин різних територіальних спільнот у суспільстві. Процедури застосування цих технологій із метою порушення інформаційної безпеки розроблялися століттями, застосовуються з давніх-давен, зберігаючи свою актуальність і понині. Їх узагальнення дозволяє резюмувати їх зміст у наступних положеннях:

- 1) культивування аномій, соціопатій та девіацій в суспільствах;
- 2) дискредитація соціальних ієрархій та авторитетів, знищення їх позитивної репутації;
- 3) мобілізація маргіналів для створення дисфункцій соціального порядку;
- 4) зниження або позбавлення легітимності урядів;
- 5) внесення невизначеності в цінності та ціннісні ієрархії;
- 6) ініціювання та загострення міжгенераційних протиріч;
- 7) культивування емансипації та антитрадиціоналізму;
- 8) насадження меркантилізму та консюмеризму.

Особливістю сучасної інформаційної цивілізації є неминуче вторгнення інформаційних технологій в усі сфери життєдіяльності суспільства. Це є зумовленим їх інструментальною роллю в процесі глобалізації і, головне, формуючими можливостями щодо культурних та соціальних систем за умови відсутності або ж нефункціональності їх інформаційних фільтрів.

Інструментом відновлення інформаційної екологічності та підтримання інформаційної безпеки є інституційна підтримка однозначних стандартів оцінювання інформації в аспекті забезпечення доступу та поширення фактичних, реальних, справжніх відомостей і знань про навколишній світ, історію, справжні реальні події.

Особистісними диспозиціями, які сприяють підтриманню інформаційної безпеки та інформаційної екологічності в сегменті ціннісного знання, можуть бути:

- 1) об'єктивне сприйняття реальності (формується вищою та середньою інтелігенцією, отже, на рівні школи та закладів вищої освіти, а також в середовищі медіапродуцентів);
- 2) розумна свобода в думках і вчинках (формується священством і церквою, інтелігенцією закладів вищої освіти, медіапродуцентами);

3) здатність протиставити технократизму – біофілію (формується священством і церквою, інтелігенцією закладів вищої освіти);

4) почуття гумору і здатність до самоіронії (формується інтелігенцією закладів середньої та вищої освіти);

5) відкритість переживань зі збереженням самоконтролю (формується інтелігенцією закладів середньої та вищої освіти);

6) незалежність, готовність отримувати задоволення від перебування наодинці з самим собою (формується священством і церквою, інтелігенцією закладів вищої освіти);

7) вміння організувати зміни, переходи, зміну вражень в динаміці своєї життєдіяльності;

8) креативність, яка є фундованою на культурному капіталі людини (формується священством і церквою, інтелігенцією закладів вищої освіти).

Умовою відновлення порушеної інформаційної екологічності виступають потенції соціального інтелекту щодо налаштування соціальної свідомості на виявлення критичності, ґрунтовності, спроможності чинити інформаційний опір сугестії, зараженню, спонуканню до непродуктивних форм соціального наслідування.

Ці контрманіпулятивні можливості закладені в культурній системі, в якій дієвість ціннісного знання підтримується всіма зазначеними смілопродуцентами, авторитетний статус яких у суспільстві дозволяє здійснювати щеплення інформаційної опірності представникам різних соціальних груп, долаючи наслідки різноманітних інформаційних інтервенцій шляхом внутрішнього експансіонування в ціннісно-смісловій сфері.

Чинниками порушення інформаційної екологічності є перенасичення і незбалансованість глобальних комунікацій, інформаційна надмірність і асиметричність інформаційних потоків у інформаційних просторах різних суспільств.

Нині як перед смілопродуцентами, так і перед споживачами інформації доволі гостро постають проблеми інформаційної надмірності швидкісності і гіпердинамії в нарощуванні обсягів інформації, формування інформаційного шлаку та великої кількості інформаційних фонів шумів.

Таким чином, ключовою загрозою для інформаційної безпеки в сегменті ціннісного знання стає протиріччя, що склалося в умовах відставання технологій аналізу інформації від технологій її передачі (реплікації, мультиплікації, трансляції і ретрансляції). Зазначена обста-

вина стимулює поширення великої кількості недоброякісної інформації, зменшення частки достовірних першоджерел в загальному інформаційному обігу соціально-культурної сфери, виключення значної кількості ціннісного знання зі сфери масового інформаційного споживання.

У соціологічному дослідженні ролі і місця соціальних груп та інституцій, які створюють умови для інформаційної безпеки, їх можна поділити на первинних смислопродуктивів та реплікаторів / ретрансляторів, які займаються відтворенням, популяризацією, адаптацією ціннісно-когнітивної інформації.

Відповідно до цього поділу, нерівнозначною є роль «первинної» і «вторинної» інформації (від смислопродуктивів та реплікаторів / ретрансляторів) у формуванні та підтриманні інформаційної екологічності шляхом налаштування відповідних культурних механізмів. Первинна інформація співпадає із ціннісним знанням, яке відповідає формуванню вищих реєстрів культури і залежить від рівня групової свідомості смислопродукуючих еліт, зокрема представників священства та вищої інтелігенції, яка утворює групове середовище університетів. Отже, провідна (лідерська) роль в забезпеченні інформаційної екологічності належить священству / церкві та інтелігенції / закладам вищої освіти.

Вторинна інформація обертається у сфері середньої освіти та засобів масової інформації. Вона є адаптованою для масового вжитку і соціального сприйняття, оскільки має узгоджуватися як із ціннісним, так і з теоретичним знанням. Вторинна інформація є основою будь-якого освітнього процесу в сегменті середньої освіти та медіапродуктивів. Проте її надлишок може порушувати інформаційну екологічність за умови підміни оригінальних ціннісних першоджерел, які є авторизованими в культурній системі, неавторизованим ціннісним субпродуктом імпортованого походження.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ

1. Абдеев Р. Ф. Философия информационной цивилизации в иллюстрациях / Р. Ф. Абдеев. – М.: Клинц. гор. тип., 2004. – 94 с.
2. Бек У. Общество риска: на пути к другому модерну / У. Бек. – М.: Прогресс-Традиция, 2000. – 384 с.
3. Братимов О. В. Практика глобализации: игры и правила новой эпохи / О. В. Братимов, Ю. М. Горский, М. Г. Делягин, А. А. Коваленко. – М.: ИНФРА-М, 2000. – 342 с.
4. Винер Н. Кибернетика и общество; Творец и робот / Н. Винер. – М.: Тайдекс Ко, 2003. – 245 с.
5. Иванов А. Ф. Индустрия образования в современном информационном пространстве / А. Ф. Иванов // Материалы VII Международной конференции «Современные технологии обучения» (СТО-2001) (Санкт-Петербург, 18 апреля 2001 г.). – СПб.: Изд-во СПбГЭТУ «ЛЭТИ», 2001. – С. 80-89.
6. Митрохина Е. Ю. Информационная безопасность личности как социологическая проблема: дисс. ... канд. социол. наук: 22.00.06. / Е. Ю. Митрохина. – М., 1999. – 156 с.

Важливі регуляторні функції як щодо смислопродуктивів, так і щодо смислореплікаторів виконують апарат пропаганди та політична поліція. Їх регуляторні функції стосуються не стільки роботи з інформаційним контентом, скільки із визначенням суб'єктів та інституцій, які займаються поширенням такого контенту (якщо йдеться про політичну поліцію).

Апарат пропаганди забезпечує підтримання системи інформаційних фільтрів-стереотипів і здійснює стереотипізацію масової свідомості, яка, однак, має спиратися на вище ціннісне знання, а не на фрагментовану вторинну інформацію.

Висновки.

Дослідження інформаційної екологічності як забезпечення інституційних умов збалансованості смислопродукування та реплікації / ретрансляції логічно приводить до формулювання концепції інформаційної рівноваги як базового чинника інформаційної безпеки та інформаційної екологічності.

Інформаційна безпека, отже, визначається як спроможність соціальних груп та інституцій (смислопродуктивів та смислореплікаторів), що здійснюють ціннісне цензурування в культурній системі, забезпечувати баланс між циркулюючою в суспільстві вторинною інформацією (фрагментованим знанням) та ціннісним знанням, яке формує єдину, цілісну, несуперечливу картину культурного та соціального порядку.

Найважливішим висновком даної статті можна вважати положення про необхідність визначення співвідношення різних видів інформації в культурній системі та інформаційному просторі суспільства, проведення заходів, спрямованих на створення оптимальної інформаційної ситуації. Ця оптимальна інформаційна ситуація може бути визначена як стан інформаційної екологічності в культурній системі, коли авторитетність ціннісного знання (його суб'єктів-продуктивів та соціальних інституцій) є підкріпленою відповідністю вторинної інформації цьому знанню.

7. Розя Ю. Ю. Смертність в Україні: теоретико-соціологічний аспект: дис. ... канд. соціол. наук: 22.00.01. / Ю. Ю. Розя. – Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2013. – 218 с.
8. Романенко Ю. В. Сміслопродукування в соціальних системах / Ю. В. Романенко. – Київ: Вид-во «Е та Е», 2006. – 360 с.
9. Этническая идентичность: социосистемологическое измерение геополитики / ред.-коорд. Романенко Ю. В. – Киев: Меркьюри-Подолье, 2016. – 369 с.
10. Ярочкин В. И. Информационная безопасность / В. И. Ярочкин. – М.: Гаудеамус: Акад. Проект, 2004. – 542 с.
11. Malhotra Y. Knowledge Management for Organizational White-Waters: An Ecological Framework / Y. Malhotra // Published in Knowledge Management. – 1999. – P. 18-21.
12. Toffler A. Powershift: Knowledge, Wealth and Violence at the Edge of the 21st Century / A. Toffler. – New-York: Dornhort, 1990. – 672 p.

REFERENCES

1. Abdeev, R.F. (2004). *Filosofija informacionnoj civilizacii v illjustracijah* [Philosophy of Information Civilization in Illustrations]. Moscow: Klinic. gor. tip. [in Russian].
2. Bek, U. (2000). *Obshhestvo riska: na puti k drugomu modernu* [Risk Society: on the way to another modernity]. Moscow: Progress-Tradicija [in Russian].
3. Bratimov, O.V., Gorskiy, Ju.M., Deljagin, M.G., & Kovalenko, A.A. (2000). *Praktika globalizacii: igry i pravila novoj jepohi* [Practice of globalization: games and rules of a new era]. Moscow: INFRA-M [in Russian].
4. Viner, N. (2003). *Kibernetika i obshhestvo; Tvorec i robot* [Cybernetics and Society; Creator and robot]. Moscow: Tajdeks Ko [in Russian].
5. Ivanov, A.F. (2001). *Industrija obrazovanija v sovremennom informacionnom prostranstve* [The education industry in the modern information space]. *Modern Teaching Technologies: Proceedings of the VII International Conference*. Saint Petersburg: Izd-vo SPbGJeTU «LJeTI» [in Russian].
6. Mitrohina, E.Ju. (1999). *Informacionnaja bezopasnost' lichnosti kak sociologicheskaja problema* [Information security of a person as a sociological problem]. Candidate's thesis. Moscow [in Russian].
7. Rozja, Ju.Ju. (2013). *Smertnist' v Ukraini: teoretiko-sociologichnij aspekt* [Mortality in Ukraine: Theoretical and Sociological Aspect]. Candidate's thesis. Zaporizhzhja: Klasichnij privatnij universitet [in Ukrainian].
8. Romanenko, Ju.V. (2006). *Smisloprodukovannja v social'nih sistemah* [Smiliesproduction in social systems]. Kyiv: Vid-vo «E ta E» [in Ukrainian].
9. Romanenko, Ju.V. (Ed.). (2016). *Jetnicheskaja identichnost': sociosistemologicheskoe izmerenie geopolitiki* [Ethnic identity: the socio-systemological dimension of geopolitics]. Kyiv: Merk'juri-Podol'e [in Russian].
10. Jarochkin, V.I. (2004). *Informacionnaja bezopasnost* [Information Security]. Moscow: Gaudeamus: Akad. Proekt [in Russian].
11. Malhotra, Y. (1999). *Knowledge Management for Organizational White-Waters: An Ecological Framework*. Published in *Knowledge Management*, 18-21.
12. Toffler, A. (1990). *Powershift: Knowledge, Wealth and Violence at the Edge of the 21st Century*. New-York: Dornhort.

Проданюк Роман Іванович

Аспірант
Класичний приватний університет
69002, Запоріжжя, вул. Жуковського 70-б

Prodaniuk Roman

Postgraduate student
Classic Private University
70-b, Zaporizhzhia St., Dnipro, 69002, Ukraine

Email: romanprodaniuk@gmail.com

Цитування: Проданюк Р. І. Інформаційна екологічність як ключова умова інформаційної безпеки: соціологічний аспект / Р. І. Проданюк // Науково-теоретичний альманах «Грані». – 2018. – Т. 21. – № 8. – С. 12-19.

Citation: Prodaniuk, R.I. (2018). *Informatsiina ekolohichnist yak kliuchova umova informatsiinoi bezpeky: sotsiolohichni aspekt* [Information ecological as a key condition for information security: the sociological aspect]. *Scientific and theoretical almanac «Grani»*, 21(8), 12-19.

Стаття надійшла / Article arrived: 01.08.2018

Схвалено до друку / Accepted: 16.08.2018